

установленного порядка движения товарно-материальных ценностей в подразделении и порту в целом и пр.

Организация внутреннего финансового контроля традиционно важный вопрос для любого объекта хозяйствования, поскольку является гарантией его успешной деятельности. Значение такого вида контроля возрастает и приобретает новый смысл в современных условиях, которые характеризуются сменой идеологии финансового контроля на государственном уровне и мировым экономическим кризисом [1].

Література:

1. Система фінансового контролю в Україні: сучасний стан організації та перспективи розвитку: монографія \ Л.В. Дікань, Ю.О. Голуб, Н.В. Синюгіна, Н.М. Шульга, Т.В. Мултанівська, Т.С. Віонова; за заг. ред. к.е.н. проф. Дікань Л.В. - Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. - 96с. (Укр. Мов.)
2. Лапіцька С.Ю. Фінансовий контроль як складова управлінського процесу: Монографія. - Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003. - 104с.

Ульяницкая О.С., Кудрявцева Н.М.

Особливості обліку і внутрішнього аудиту витрат, доходів та фінансових результатів діяльності

Основною метою будь-якого підприємства є одержання максимального прибутку при мінімальних витратах та при цьому, ще й якісному обслуговуванню споживачів. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації та її розкриття в фінансовій звітності про витрати підприємства визначені П(С)БО 16 “Витрати”, про доходи – П(С)БО 15 “Дохід” та фінансові результати – П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати”.

Особливість обліку відображення витрат полягає в поділі їх на постійні і змінні. Постійні витрати – це такі витрати, розмір яких у даний період часу не залежить від обсягів та структури виробництва і реалізації, а змінні витрати - це ті витрати, загальний розмір яких безпосередньо пов’язаний із обсягами виробництва та реалізації продукції.

Облік витрат підприємства здійснюється у двох напрямках: за видами діяльності та за елементами.

Облік витрат за видами діяльності відображає, на що, на які цілі витрачені активи підприємства, в свою чергу облік витрат за елементами показує, що конкретно, які ресурси витрачені [1].

Для забезпечення обліку витрат підприємства в рамках розподілу їх між господарськими процесами, виробництва та видами продукції Планом рахунків передбачено рахунки класів 8 і 9.

Рахунки класу 9 «Витрати діяльності», призначені для узагальнення інформації про витрати за всіма видами звичайної діяльності та видами операцій, пов’язаними з надзвичайними подіями. Витрати операційної діяльності поділяються на такі, що безпосередньо пов’язані з виготовленням продукції, наданням послуг чи виконанням робіт, і витрати, що пов’язані з організацією, управлінням, обслуговуванням і забезпеченням основної діяльності. Перша група витрат включається до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), а друга обліковується відокремлено. До неї відносяться адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати [2].

Для обліку витрат за елементами у плані рахунків бухгалтерського обліку передбачені рахунки класу 8 «Витрати за елементами». За дебетом цих рахунків протягом звітного періоду здійснюється відображення витрат по мірі їх виникнення, а за кредитом списання у кінці звітного періоду на дебет рахунка 79 «Фінансові результати», або на дебет рахунків класу 9 «Витрати діяльності», якщо облік витрат на підприємстві ведеться за схемою розгорнутого обліку.

Доходи та фінансові результати підприємства поділяють за видами діяльності, внаслідок яких вони виникають, а також на прибутки (збитки) від звичайної та надзвичайної діяльності. П(С)БО 15 "Дохід" регулює порядок обліку доходів, що виник у результаті таких операцій:

- реалізації товарів, продукції, інших активів, придбаних з метою перепродажу, надання послуг;
- використання активів підприємства іншими фізичними та юридичними особами, результатом яких є отримання процентів, дивідендів, роялті.

У бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходи відображаються в момент їхнього виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. Одержані передплати (аванси) не визнаються доходами, оскільки не призводять до зміни власного капіталу підприємства.

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та інших активів визнається у разі наявності всіх наведених умов П(С)БО 15 "Дохід":

- покупцеві передані суттєві ризики і вигоди, пов’язані з правом власності на товар (продукцію, актив);
- підприємство не здійснює подальше управління та контроль за реалізованими товарами (активами);
- сума доходу (виручки) може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід підприємства.

На підприємстві необхідно контролювати формування собівартості продукції, віднесення витрат, визначення доходів, достовірність формування фінансового результату. Одним з видів внутрішньогосподарського контролю суб'єктів підприємницької діяльності є внутрішній аудит. Завдання внутрішнього

аудиту – допомогти відповідним працівникам підприємства виконувати свої обов'язки максимально кваліфіковано й ефективно.

Метою внутрішнього аудиту витрат, доходів та фінансових результатів діяльності підприємства є встановлення об'єктивної істини щодо достовірності, об'єктивності, правдивості й законності відображення в бухгалтерському обліку й фінансовій звітності витрат, доходів та фінансових результатів і донесення цієї істини через аудиторський висновок до користувачів інформації.

Література:

1. П. В. Іванюта, О. П. Лугівська - Управління ресурсами та витратами. Навчальний посібник — К.: Центр навчальної літератури, 2009. — 320 с.;
2. Усач Б.Ф. “Аудит: Навчальний посібник” — 4-те вид., випр. і доп. — К.: Знання, 2007. — 231 с.;
3. П(С)БО № 1, 3, 15, 16, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 237 від 08.10.99 р, зі змінами та доповненнями;
4. Український бухгалтерський тижневик «Дебет-Кредит». – Режим доступу: <http://www.dtkt.com.ua/>.

Науковий керівник: ст. викладач Варчук О.А.

Фам Тхи Ан

Особенности учета материалов на предприятии

Материалы представляют собой одну из составных частей имущества хозяйствующего субъекта, необходимую для нормального осуществления и расширения его деятельности. Материалы обслуживают сферу производства и являются его материальной основой. Они необходимы для обеспечения процесса производства продукции, образования стоимости [3].

Материальные запасы являются наименее ликвидной статьей среди статей оборотных активов. Для обращения этой статьи в денежные средства требуется время не только для того, чтобы найти покупателя, но и для того, чтобы получить от него впоследствии оплату за продукцию.

С целью экономии материалов и ресурсосбережения необходимо шире применять в практике такой экономический стимул, как премирование рабочих.

Материалы должны централизованно доставляться с базисных складов в цехи по согласованным графикам. Необходимо установить список должностных лиц, ответственных за приемку и отпуск материальных ценностей (заведующих складами, кладовщиками, экспедиторами и др.), за правильное и своевременное оформление этих операций, а также за сохранность вверенных им материальных ценностей. С этими лицами должны быть заключены договоры о материальной ответственности.